Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 952/2013 ustanawiające unijny kodeks celny”

[COM(2018) 259 final – 2018/0123 (COD)]

(2018/C 367/08)

Sprawozdawca: **Antonello PEZZINI**

Wniosek o konsultację	Parlament Europejski, 28.5.2018
	Rada, 29.5.2018
Podstawa prawna	Art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej
Sekcja odpowiedzialna	Sekcja Jednolitego Rynku, Produkcji i Konsumpcji
Data przyjęcia na sesji plenarnej	12.7.2018
Sesja plenarna nr	536
Wynik głosowania	147/0/2
(za/przeciw/wstrzymało się)	

1. **Wnioski i zalecenia**

1.1. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) utrzymywał zawsze, że skuteczna unia celna stanowi nieodzowny warunek procesu integracji europejskiej, gdyż zapewnia swobodny, skuteczny, bezpieczny i przejrzysty przepływ towarów, a także jak największą ochronę konsumentów i środowiska wraz z lepszymi miejscami pracy oraz skuteczną walką przeciw oszustwom i podrabianiu.

1.2. EKES podkreśla znaczenie zapewnienia jasnych, przejrzystych i jednoznacznych ram regulacyjnych dla wszystkich przedsiębiorców oraz podmiotów publicznych i prywatnych działających na obszarze celnym UE oraz stosowania jednoznacznych definicji, procedur i terminów w odniesieniu do towarów wprowadzanych na obszar celny UE i z niego wyprowadzanych, co umożliwiłoby samej unii celnej skuteczne funkcjonowanie zgodnie z ideą wdrażania wspólnej polityki handlowej.

1.3. EKES popiera zatem proponowane ramy regulacyjne, czyli:

— zmiany norm i przepisów technicznych kodeksu celnego Unii,

— skorygowanie błędów technicznych i pominięć w drodze dostosowania kodeksu do międzynarodowej umowy między UE a Kanadą (CETA),

— włączenie do obszaru celnego UE enklaw gminy Campione oraz wód terytorialnych jeziora Lugano na wniosek zainteresowanego państwa członkowskiego.

1.4. Komitet uważa, że dla UE i krajów, z którymi zawarła umowy o wolnym handlu, zasadnicze znaczenie ma wsparcie tego wspólnego zobowiązania, którego celem jest swobodny i sprawiedliwy handel w dynamicznym i dalekowzrocznym społeczeństwie oraz ożywienie działalności gospodarczej i propagowanie wspólnych wartości i idei, które znalazły konkretny wyraz w Jednolitym akcie europejskim z 1986 r. oraz w kodeksie celnym z 1992 r. udoskonalonym w postaci unijnego kodeksu celnego z 2013 r., a także zostały uwzględnione jako propozycja w budżecie długoterminowym na lata 2021–2027 w celu wsparcia skuteczniejszej współpracy podatkowej i celnej UE.

1.5. Co się tyczy włączenia enklaw terytorialnych, Komitet zaleca zwrócenie szczególnej uwagi na równoczesne wprowadzenie niezbędnych zmian do dyrektyw 2008/118/WE (dyrektywa w sprawie akcyzy) oraz 2006/112/WE (dyrektywa VAT).

1.6. EKES apeluje, by w 2021 r. Komisja przekazała mu przewidywane sprawozdanie ze śródokresowej oceny ram prawnych unijnego kodeksu celnego w celu ocenienia ich dostosowania do zmian wprowadzonych przez omawiane rozporządzenie oraz skuteczności wspólnych systemów cyfrowych, które powinny zostać uruchomione do tego czasu.

2. **Wprowadzenie**

2.1. Zgodnie z art. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) unia celna leży w wyłącznej kompetencji Unii Europejskiej, a unijny kodeks celny umożliwił:

— harmonizację różnych wcześniejszych przepisów,

— zastosowanie równego traktowania,

— zgodne z prawem nakładanie sankcji.

2.2. W dniu 1 maja 2016 r. weszły w życie nowe przepisy celne, które mają na celu uproszczenie funkcjonowania przedsiębiorstw działających w Europie, a także zapewnienie większej ochrony konsumentom. Dzięki nowemu kodeksowi celnemu Unia dokonała istotnej nowelizacji swych przepisów celnych, które weszły w życie w 1992 r.

2.3. Dzięki Jednolitemu aktowi europejskiemu z 1986 r., który wszedł w życie w lipcu 1987 r., zapoczątkowano proces, który w trzech etapach – w 1990 r. w odniesieniu do kapitału, w 1993 r. w odniesieniu do towarów i w 1999 r. w odniesieniu do wspólnej waluty – doprowadził do urzeczywistnienia zapisanego w art. 28 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej „zakazu ceł przywozowych i wywozowych między Państwami Członkowskimi oraz wszelkich opłat o skutku równoważnym".

2.4. Po wprowadzeniu w życie kodeksu z 1992 r. oraz rozporządzenia z 2008 r. sporządzony został w 2013 r. obecny unijny kodeks celny, który zawiera uzupełnienia pochodzące z różnych rozporządzeń delegowanych i wykonawczych i stanowi podstawę europejskiej unii celnej oraz zapewnia ramy umożliwiające co roku przywóz do UE i wywóz z UE towarów o wartości ponad 3 000 mld EUR.

2.5. Po wejściu w życie nowych przepisów materialnych rozporządzenia (UE) nr 952/2013 ustanawiającego unijny kodeks celny, proces konsultacji z państwami członkowskimi i przedsiębiorstwami umożliwił wskazanie błędów i anomalii technicznych, które należy skorygować w celu zagwarantowania pewności i spójności prawa.

2.6. Obszar celny UE nie pokrywa się dokładnie ze wszystkimi obszarami wchodzącymi w skład terytorium geofizycznego UE. Niektóre obszary wchodzące w skład terytorium krajowego zostały wyłączone z unijnego obszaru celnego, podczas gdy inne obszary, które nie należą do obszaru geofizycznego UE, uznawane są de facto za część obszaru celnego.

2.7. Podczas gdy częścią obszaru celnego UE są obszar Austrii Jungholz i Mittelberg, Księstwo Monako, Republika San Marino, francuskie departamenty zamorskie (DOM – Martynika, Gwadelupa, Gujana Francuska i Reunion), Wyspa Man i Wyspy Kanaryjskie, niektóre obszary stanowiące część terytorium geofizycznego UE zostały wyłączone, na przykład Wyspy Owcze, Wyspa Helgoland oraz obszar Busingen, Ceuta i Melilla, francuskie terytoria zamorskie (TOM – Polinezja Francuska, Wallis i Futuna, Nowa Kaledonia, Francuskie Terytoria Południowe i Antarktyczne, wspólnota terytorialna Mayotte, St. Pierre i Miquelon) oraz Livigno. Dotychczas wyłączone były również Campione d'Italia, włoskie wody krajowe jeziora Lugano między Ponte Tresa i Porto Ceresio. Włochy wystosowały wniosek o ich uwzględnienie.

2.8. Negocjacje w sprawie kompleksowej umowy gospodarczo-handlowej UE–Kanada (CETA) zostały zakończone we wrześniu 2014 r. wraz z decyzją Rady (UE) nr 2017/37 z dnia 28 października 2016 r. Umowa, która weszła w życie 21 września 2017 r., zniosła 99 % należności celnych i wiele innych przeszkód, które dotychczas stanowiły obciążenie dla podmiotów handlowych.

2.9. Umowa CETA, na której temat EKES miał okazję się wielokrotnie wypowiadać ([1]) – zawiera wiele aspektów o dużym znaczeniu z punktu widzenia ceł, zważywszy że – jak przewidziano w jej art. 1.4 – ustanawia między Kanadą a Unią Europejską strefę wolnego handlu zgodnie z art. XXIV GATT (z 1994 r.) ([2]) oraz art. V GATS ([3]). W każdym razie nie wpływa ona na dalsze prawa i zobowiązania istniejące już między umawiającymi się stronami w rozumieniu umowy WTO, a tym bardziej na inne umowy, których są one stroną ([4]).

([1]) Dz.U. C 48 z 15.2.2011, s. 87; Dz.U. C 332 z 8.10.2015, s. 45; Dz.U. C 227 z 28.6.2018, s. 27.
([2]) *Układ ogólny w sprawie taryf celnych i handlu.*
([3]) *Układ ogólny w sprawie handlu usługami.*
([4]) Zob. art. 1.5 CETA.

2.10. O ile nie określono inaczej ([5]), strefa wolnego handlu obejmuje:

— w przypadku Kanady: jej terytorium lądowe, przestrzeń powietrzną, wody wewnętrzne i morze terytorialne, podobnie jak wyłączną strefę ekonomiczną określoną w kanadyjskich przepisach krajowych, zgodnie z częścią V Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza sporządzonej w Montego Bay w dniu 10 grudnia 1982 r. (konwencją UNCLOS ([6])); szelf kontynentalny określony w kanadyjskich przepisach krajowych, zgodnie z częścią VI konwencji UNCLOS,

— w przypadku Unii Europejskiej: terytoria, na których stosują się TUE i TFUE i na warunkach w nich ustalonych; w odniesieniu do postanowień dotyczących traktowania taryfowego towarów strefa wolnego handlu obejmuje również strefy obszaru celnego Unii Europejskiej niewchodzące w skład wspomnianych terytoriów.

2.10.1. UE i Kanada podpisały wraz z CETA Wspólny instrument interpretacyjny ([7]), który będzie miał moc prawną i który jasno i jednoznacznie opisuje treść uzgodnień między Kanadą a Unią Europejską zawartą w szeregu artykułów CETA, na przykład dotyczących nowego systemu prawnego służącego ochronie inwestycji, prawa do wprowadzania regulacji, usług publicznych oraz ochrony środowiska i pracy.

2.10.2. Proces okresowej konsultacji z państwami członkowskimi i przedsiębiorstwami umożliwił wskazanie niektórych błędów i anomalii technicznych, które należy sprostować w celu zagwarantowania pewności prawa i spójności. W ten kontekst wpisują się wnioski Komisji, w tym dostosowanie unijnego kodeksu celnego do umowy międzynarodowej, która nie obowiązywała jeszcze w chwili przyjmowania kodeksu, oraz wniosek Włoch o uwzględnienie części ich terytorium.

3. **Wnioski Komisji**

3.1. Komisja proponuje zmianę kodeksu celnego UE w celu:

— skorygowania błędów technicznych i pominięć, w tym harmonizacji unijnego kodeksu celnego z postanowieniami umów międzynarodowych nieobowiązujących jeszcze w chwili przyjęcia kodeksu, takich jak kompleksowa umowa gospodarczo-handlowa (CETA) między Unią a Kanadą,

— zmiany definicji obszaru celnego UE w celu włączenia włoskiej gminy Campione d'Italia oraz wód włoskich jeziora Lugano,

— zapewnienia specyfikacji i uzupełnień do decyzji i terminów proceduralnych w kwestii wiążącej informacji taryfowej (WIT), przywozowych deklaracji skróconych, wywozowych deklaracji skróconych lub powiadomień o powrotnym wywozie, zwolnień z należności celnych przywozowych w ramach uszlachetniania biernego.

4. **Uwagi ogólne**

4.1. EKES popiera w pełni cel Komisji polegający na wprowadzeniu zmian technicznych do unijnego kodeksu celnego w celu zagwarantowania, że kodeks spełni cel dotyczący zwiększenia konkurencyjności przedsiębiorstw europejskich, lecz również lepiej ochroni interesy finansowe i gospodarcze UE, a także zapewni lepsze miejsca pracy i bezpieczeństwo konsumentów UE.

4.2. EKES podkreśla znaczenie, jakie w CETA przypisuje się handlowi i rozwojowi zrównoważonemu, a także stosowne zobowiązania umawiających się stron w zakresie Wspólnego instrumentu interpretacyjnego mające na celu umocnienie jego postanowień, oraz pozytywne podejście przyjęte w nowym modelu rozstrzygania sporów w dziedzinie inwestycji.

4.3. Komitet popiera zatem zamiar dostosowania unijnych przepisów regulacyjnych do umów podpisanych z Kanadą w zakresie:

— wiążącej informacji taryfowej (WIT),

— czasowego składowania,

— przywozowych deklaracji skróconych lub informacji, które należy przedstawić w wypadku niezgłoszenia wcześniejszych informacji dotyczących towarów nieunijnych,

---

([5]) Zob. art. 1.3 CETA.

([6]) *Konwencja Narodów Zjednoczonych o prawie morza*.

([7]) Instrument zatwierdzony przez Radę w chwili podpisania w dniu 28 października 2016 r., który zapewnia wiążącą interpretację CETA, zgodnie z art. 31 Konwencji wiedeńskiej o prawie traktatów http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13541-2016-INIT/pl/pdf.

— unieważnienia deklaracji do czasowego składowania,

— całkowitych zwolnień z należności celnych przywozowych w niektórych przypadkach;

— dokładnych zasad unieważnienia w wypadku deklaracji do czasowego składowania, wywozowych deklaracji skróconych lub powiadomień o powrotnym wywozie.

4.4. Komitet popiera przyjęcie wniosku rządu włoskiego w sprawie włączenia do unijnego obszaru celnego od dnia 1 stycznia 2019 r. gminy włoskiej Campione d'Italia oraz krajowych wód włoskich jeziora Lugano.

4.5. Komitet zaleca, by równolegle do procesu uwzględnienia tych obszarów. wprowadzono niezbędne zmiany do dyrektywy 2008/118/WE (dyrektywy w sprawie akcyzy) oraz do dyrektywy 2006/112/WE (dyrektywy VAT), i by miały one zastosowanie również od 1 stycznia 2019 r.

4.6. Komitet apeluje, by w 2021 r. Komisja przedstawiła mu przewidywane sprawozdanie oceniające skuteczność, spójność i poprawność nowych ram prawnych unijnego kodeksu celnego, zmienionego zgodnie z obecnymi wnioskami legislacyjnymi.

Bruksela, dnia 12 lipca 2018 r.

Luca JAHIER
Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego